

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2021,

kterým se mění zákon č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění zákona č. 89/2017 Sb. a zákona č. 183/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se na konci písmene b) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena c) až e), která znějí:

„c) servisem zařízení obsahujících regulované látky oprava nebo údržba chladících nebo klimatizačních zařízení, tepelných čerpadel nebo systémů požární ochrany, které obsahují regulované látky, včetně jejich okruhů obsahujících regulované látky, skladování regulovaných látek určených k opravě nebo údržbě uvedených zařízení, použití regulovaných látek při údržbě nebo opravě uvedených zařízení, včetně jejich opětovného plnění, znovuzískání regulovaných látek při opravě, údržbě nebo na konci životnosti uvedených zařízení a recyklace regulovaných látek,

d) zvláštním skladem halonů zařízení určené k uskladnění halonů a obdobně použitých regulovaných látek zabezpečeným způsobem, ve kterém probíhají činnosti znovuzískání, regenerace, kontinuálního sledování úniku regulovaných látek z nádob a sběru halonů a obdobně použitých regulovaných látek,

e) certifikovanou osobou osoba, které byl vydán certifikát k některé z činností podle § 10 odst. 1 a 2.“

2. V § 3 odstavec 1 zní:

„(1) Osoba, která nabude regulované látky, jejichž použití je v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie¹⁾, je povinna bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 12 měsíců od okamžiku nabytí těchto látek, tyto látky zneškodnit. Má-li povolení podle § 10a odst. 2 písm. c), zneškodní regulované látky způsobem stanoveným v povolení, nemá-li povolení, je povinna ve lhůtě podle věty první zajistit předání těchto látek osobě, která povolení má nebo která je ke zneškodnění regulovaných látek oprávněna podle právních předpisů platných v jiném členském státě Evropské unie, a o předání regulovaných látek provést zápis, který pro účely kontroly uchovává po dobu 5 let.“

3. V § 3 odst. 2 písm. a) a b) se slova „podle přímo použitelných předpisů Evropské unie²⁾“ zrušují.

4. V § 4 odst. 2 písm. c) se slova „servisních činností“ nahrazují slovy „servisu zařízení obsahujícího regulované látky“.

5. V § 4 odst. 2 písm. e) se slova „servisní činnost“ nahrazují slovy „servis zařízení obsahujícího regulované látky“.

6. V § 4 odst. 2 písmeno j) zní:

„j) množství znovuzískané regulované látky a údaj o jejím předání ke zneškodnění osobě, která má povolení podle § 10a odst. 2 písm. c) nebo která je ke zneškodnění regulovaných látek oprávněna podle právních předpisů platných v jiném členském státě Evropské unie, včetně uvedení čísla jejího povolení, a u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení a identifikační číslo osoby, u právnické osoby obchodní firma, právní forma a identifikační číslo osoby,“.

7. V § 4 odst. 3 se slova „uchovat v místě provozu zařízení“ nahrazují slovy „vést a uchovávat v souladu s požadavky stanovenými prováděcím právním předpisem“.

CELEX 32014R0517

8. V § 4 se na konci textu odstavce 6 doplňují slova „a požadavky na způsob vedení a uchovávání záznamů podle čl. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014“.

CELEX 32014R0517

9. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který včetně nadpisu zní:

„§ 4a

Zákaz nakládání s nádobami na jedno použití pro fluorované skleníkové plyny

Použití, prodej, bezplatný převod, směna nebo uskladnění nádob na jedno použití pro fluorované skleníkové plyny používané při údržbě nebo servisu chladicích a klimatizačních zařízení nebo tepelných čerpadel, systémů požární ochrany nebo spínacích zařízení nebo pro použití jako rozpouštědla je zakázáno.“.

10. V § 5 odst. 1 a v § 16 odst. 3 se slova „kolonce 31 celní deklarace“ nahrazují slovy „příslušné kolonce celního prohlášení“.

11. V § 7 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňují se odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Dovozce fluorovaných skleníkových plynů nebo výrobků nebo zařízení, které obsahují fluorované skleníkové plyny, je povinen uvádět v příslušné kolonce celního prohlášení množství plynu v tunách ekvivalentu CO₂.

(3) Výrobce, dovozce, vývozce, prodejce a přepravce výrobků nebo zařízení, které obsahují fluorované skleníkové plyny, jsou povinni na vyžádání ministerstva, České inspekce životního

prostředí, České obchodní inspekce nebo příslušného celního úřadu předložit dodací list a celní doklady k jejich kontrole.“.

12. Nad označení § 8 se vkládá nadpis „**Hodnotící a certifikační subjekt**“.

13. § 8 zní:

„§ 8

(1) Hodnotící a certifikační subjekt vykonává na základě povolení ministerstva činnosti podle čl. 10 a 11 nařízení Komise (ES) č. 304/2008, čl. 4 a 5 nařízení Komise (ES) č. 306/2008, čl. 4 a 5 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2066 a čl. 7 a 8 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2067.

(2) Žádost o vydání povolení podle odstavce 1 musí vedle obecných náležitostí podle správního řádu obsahovat

a) seznam zkušebních otázek zpracovaný v souladu s minimálními požadavky na teoretickou a praktickou zkoušku stanovenými prováděcím právním předpisem,

b) seznam přístrojového vybavení pro provádění praktických zkoušek a majetkoprávní vztah k tomuto vybavení,

c) vzor certifikátu,

d) popis činnosti hodnotícího a certifikačního subjektu,

e) informace pro uchazeče o průběhu zkoušek a zkušebních podmínkách zpracované v souladu s minimálními požadavky na teoretickou a praktickou zkoušku stanovenými prováděcím právním předpisem,

f) informace o podmínkách vydání certifikátu, včetně vzoru žádosti o vydání certifikátu,

g) doklad o zaplacení správního poplatku a

h) návrh seznamu členů zkušební komise a jejich profesní životopisy a doklady o splnění minimálních kvalifikačních předpokladů pro výkon funkce členů zkušební komise, kterými jsou ukončené střední vzdělání s výučním listem a vyšší a absolvovaná praxe v oblasti regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů v délce minimálně 3 let.

(3) Ministerstvo vydá povolení podle odstavce 1, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropské unie²⁾, tímto zákonem a prováděcími právními předpisy. Součástí povolení jsou zkušební materiály, seznam přístrojového vybavení pro provádění praktických zkoušek, seznam členů zkušební komise a vzor certifikátu.

(4) Ministerstvo může změnit povolení, zjistí-li, že došlo ke změně, která může mít podstatný vliv na činnost hodnotícího a certifikačního subjektu.

(5) Ministerstvo zruší povolení, dojde-li při výkonu povolení k závažnému nebo opakovanému porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie²⁾. Odvolání proti rozhodnutí ministerstva o zrušení povolení nemá odkladný účinek. Osoba, které ministerstvo zrušilo povolení, může opětovně podat žádost o vydání povolení podle odstavce 1 nejdříve po uplynutí 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení.

(6) Povolení zaniká

a) smrtí nebo prohlášením za mrtvého,

- b) zánikem právnické osoby,
- c) zánikem živnostenského oprávnění,
- d) dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení, nebo
- e) posledním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení oznámení hodnotícího a certifikačního subjektu o ukončení své činnosti ministerstvu.

(7) Ministerstvo stanoví vyhláškou minimální požadavky na teoretickou a praktickou zkoušku.“.

CELEX 32014R0517
CELEX 32015R2067
CELEX 32008R0304
CELEX 32015R2066
CELEX 32008R0306

14. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který zní:

„§ 8a

(1) Hodnotící a certifikační subjekt je povinen

a) postupovat v souladu se zkušebními materiály, které jsou součástí povolení, a s minimálními požadavky na teoretickou a praktickou zkoušku stanovenými prováděcím právním předpisem,

b) provádět praktickou část zkoušky na přístrojovém vybavení uvedeném v povolení,

c) uchovat záznamy o teoretické a praktické části zkoušky uchazečů včetně jednotlivých a celkových výsledků hodnocení po dobu 5 let.

d) nepožadovat po uchazečích o složení teoretické a praktické zkoušky povinné absolvování školení,

e) poskytovat ministerstvu údaje podle § 13 do 30 dnů ode dne vydání certifikátu za účelem jejich zápisu do informačního systému certifikovaných osob, zároveň v této lhůtě zasílat České inspekci životního prostředí kopie vydaných certifikátů a dále údaje poskytnuté ministerstvu aktualizovat do 30 dnů ode dne změny vydaného certifikátu,

f) informovat ministerstvo a Českou inspekci životního prostředí 1 měsíc před konáním zkoušky o místě a termínu konání zkoušky,

g) nabídnout a v případě zájmu uspořádat alespoň jednou za 3 roky školení, které splňuje podmínky stanovené v čl. 10 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014, a

h) zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o technologiích nahrazování fluorovaných skleníkových plynů, o bezpečném nakládání s těmito náhradami a o povinnostech při nakládání s nimi a se zařízeními, která jsou jimi vybavena.

(2) Hodnotící a certifikační subjekt provádí zkoušení uchazečů prostřednictvím zkušební komise. Členy zkušební komise jmenuje a odvolává na návrh hodnotícího a certifikačního subjektu ministerstvo. Zkušební komise má nejméně 3 členy.

(3) Hodnotící a certifikační subjekt je povinen neprodleně, nejdéle však do 15 dnů, oznámit ministerstvu změnu

a) identifikačních údajů, nebo

b) údajů podle odstavce 2 písm. a) až f) a h).“.

15. V § 9 odst. 2 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až g) se označují jako písmena a) až f).

16. V § 9 odst. 4 písm. d) se čárka nahrazuje tečkou a písmeno e) se zrušuje.

17. V § 9 odst. 5 písm. b) se slova „b) až f)“ nahrazují slovy „a) až e)“.

18. V § 9 odst. 7 se slova „může zrušit“ nahrazují slovem „zruší“ a na konci odstavce se doplňuje věta „Odvolání proti rozhodnutí ministerstva o zrušení povolení nemá odkladný účinek.“.

19. Nad označení § 10 se vkládá nadpis „**Certifikace a povolení**“.

20. § 10 zní:

„§ 10

(1) Jen certifikovaná osoba může v oblasti fluorovaných skleníkových plynů vykonávat činnosti podle čl. 10 odst. 1 písm. a) až c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014.

(2) Jen certifikovaná osoba může v oblasti regulovaných látek vykonávat

a) servis zařízení obsahujícího regulované látky,

b) kontrolu těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení obsahujících regulované látky, nebo

c) kontrolu těsnosti systémů požární ochrany obsahujících regulované látky.

(3) Certifikát vydává hodnotící a certifikační subjekt, není-li takový subjekt, tak ministerstvo. Hodnotící a certifikační subjekt, popřípadě ministerstvo, vydá certifikát, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropské unie²⁾. U právnických a podnikajících fyzických osob se splnění požadavků uvedených v čl. 8 prováděcího nařízení Komise (EU) 304/2008 a v čl. 6 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2067 a prokazuje doložením certifikátu fyzické osoby, která je u právnické nebo podnikající fyzické osoby v pracovním nebo obdobném poměru⁵⁾, a čestným prohlášením podnikající fyzické osoby nebo statutárního orgánu právnické osoby.

(4) Hodnotící a certifikační subjekt nebo ministerstvo může změnit jím vydaný certifikát na základě žádosti certifikované osoby nebo i bez žádosti, došlo-li ke změně, která může mít podstatný vliv na činnost certifikované osoby. Ministerstvo může i bez žádosti certifikované osoby změnit certifikát vydaný hodnotícím a certifikačním subjektem, je-li dán důvod pro změnu podle věty první a hodnotící a certifikační subjekt změnu certifikátu v přiměřené době neprovedl.

(5) Ministerstvo zruší jím vydaný certifikát nebo certifikát vydaný hodnotícím a certifikačním subjektem, pokud certifikovaná osoba přestane splňovat podmínky pro vydání certifikátu nebo při závažném porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie¹⁾, ²⁾. Odvolání proti rozhodnutí ministerstva o zrušení certifikátu nemá odkladný účinek.“.

21. Za § 10 se vkládají nové § 10a a § 10b, které znějí:

„§ 10a

(1) Jen osoba, která k tomu má povolení ministerstva, může vykonávat zneškodňování fluorovaných skleníkových plynů nebo regeneraci fluorovaných skleníkových plynů.

(2) Jen osoba, která k tomu má povolení ministerstva, může v oblasti regulovaných látek vykonávat

a) znovuzískávání regulovaných látek při recyklaci výrobků,

b) regeneraci regulovaných látek,

c) zneškodňování regulovaných látek, nebo

d) provoz zvláštního skladu halonů.

(3) Žádost o vydání povolení musí vedle obecných náležitostí podle správního řádu obsahovat

a) rozhodnutí krajského úřadu o udělení souhlasu k provozování zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů,

b) doklad o školení fyzických osob provádějících znovuzískávání, regeneraci nebo zneškodňování regulovaných látek,

c) popis použité technologie a

d) v případě žádosti o povolení k činnosti podle odstavce 1 způsob zneškodňování fluorovaných skleníkových plynů a v případě žádosti o povolení k činnosti podle odstavce 2 písm. c) způsob zneškodňování regulovaných látek.

(4) Ministerstvo v povolení stanoví podmínky pro nakládání s regulovanými látkami nebo fluorovanými skleníkovými plyny anebo zařízeními obsahujícími tyto látky nebo plyny. Ministerstvo změní povolení, zjistí-li, že došlo ke změně, která může mít podstatný vliv na činnost osoby, které bylo povolení vydáno.

(5) Ministerstvo zruší povolení při závažném porušení podmínek stanovených v povolení nebo povinností stanovených tímto zákonem anebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie^{1), 2)}. Odvolání proti rozhodnutí ministerstva o zrušení povolení nemá odkladný účinek. Osoba, které ministerstvo zrušilo povolení, může opětovně podat žádost o vydání povolení k téže činnosti, ke které jí bylo povolení zrušeno, nejdříve po uplynutí 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení.

§ 10b

(1) Certifikát nebo povolení zaniká

a) smrtí nebo prohlášením za mrtvého,

- b) zánikem právnické osoby,
- c) dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení certifikátu nebo povolení, nebo
- d) dnem doručení oznámení o ukončení činnosti ministerstvu.

(2) Při výkonu činností podle § 10 odst. 1 a 2 a § 10a odst. 1 a 2 musí certifikovaná osoba nebo osoba, které bylo vydáno povolení, dodržovat postupy stanovené tímto zákonem, prováděcím právním předpisem a přímo použitelnými předpisy Evropské unie^{1), 2)} a dodržovat podmínky stanovené v povolení.

(3) Provozovatel mobilní technologie znovuzískávání regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů při recyklaci výrobků domácího chlazení musí oznámit České inspekci životního prostředí alespoň 14 dnů před zahájením provozu přistavení mobilní technologie znovuzískávání regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů při recyklaci výrobků domácího chlazení do zařízení ke sběru odpadů. Oznámení obsahuje adresu místa výkonu činnosti, stupně úpravy, datum zahájení činnosti a datum jejího předpokládaného ukončení.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah požadovaných znalostí ke znovuzískávání, regeneraci nebo zneškodňování regulovaných látek a postupy pro činnosti podle § 10 odst. 1 a 2 a § 10a odst. 1 a 2, s výjimkou postupů spočívajících v kontrole těsnosti chladicích nebo klimatizačních zařízení anebo systémů požární ochrany obsahujících fluorované skleníkové plyny, a obsahové náležitosti a způsob vydávání certifikátů vydávaných hodnotícím a certifikačním subjektem nebo ministerstvem.“.

22. V § 11 odst. 1 písm. a) až c) a § 17 odst. 2 písm. a) až c) se číslo „200“ nahrazuje číslem „100“.

CELEX 32014R0517

23. V § 11 odst. 1 se na konci textu písmen a) a b) doplňují slova „nebo fluorovaných skleníkových plynů obsažených v zařízení“.

CELEX 32014R0517

24. V § 11 odst. 1 písm. c) se za slovo „zneškodní“ vkládají slova „nebo zregeneruje“.

25. V § 11 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) znovuzíská, recykluje, regeneruje, zneškodní nebo uvede poprvé na trh na území České republiky, s výjimkou dovozu, regulované látky,“.

26. § 13 včetně nadpisu zní:

„§ 13

Informační systém certifikovaných osob

(1) Informační systém certifikovaných osob je informačním systémem veřejné správy. Jeho správcem je ministerstvo.

(2) V informačním systému certifikovaných osob se vedou tyto údaje:

- a) název nebo jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo obchodní firma certifikované osoby,
- b) číslo certifikátu a datum jeho vydání,
- c) adresa sídla nebo místa podnikání certifikované osoby a
- d) identifikační číslo osoby, je-li přiděleno.

(3) V případě, že jde o certifikát vydaný fyzické osobě, která není podnikající fyzickou osobou, se v informačním systému certifikovaných osob vedou pouze údaje uvedené v odstavci 2 písm. a) a b).

(4) Údaje do informačního systému certifikovaných osob zapisuje a aktualizuje ministerstvo.

(5) Údaje z informačního systému certifikovaných osob uvedené v odstavci 2 jsou zveřejňovány na internetových stránkách ministerstva.

(6) Ministerstvo bez zbytečného odkladu zapíše do informačního systému certifikovaných osob i osobu certifikovanou v jiném členském státě Evropské unie, která o to požádá a předá ministerstvu kopii certifikátu.“.

27. V § 14 odst. 1 větě druhé se číslo „7“ nahrazuje slovy „5 odst. 3 nebo v § 7 odst. 1“.

28. V § 15 odst. 1 písmena b) až d) znějí:

„b) v rozporu s § 4a použije, prodá, bezplatně převede, smění nebo uskladní nádobu na jedno použití pro fluorované skleníkové plyny,

c) vykonává činnost podle § 8 odst. 1 nebo § 9 odst. 1 bez povolení,

d) vykonává činnost podle § 10 odst. 1 nebo 2 bez certifikátu,“.

29. V § 15 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) vykonává činnost podle § 10a odst. 1 nebo 2 bez povolení,“.

Dosavadní písmena e) až g) se označují jako písmena f) až h).

30. V § 15 odst. 1 se na konci písmene f) doplňuje slovo „nebo“.

31. V § 15 odst. 1 se na konci písmene g) slovo „, nebo“ nahrazuje tečkou a písmeno h) se zrušuje.

32. V § 15 odst. 2 písm. a) a v § 16 odst. 1 písm. a) se slova „certifikované osobě“ nahrazují slovy „osobě, která má povolení podle § 10a odst. 2 písm. c) nebo která je ke zneškodnění regulovaných látek oprávněna podle právních předpisů platných v jiném členském státě Evropské unie,“.

33. V § 15 odst. 6 písm. a) se slova „a), e) nebo f)“ nahrazují slovy „a), b) nebo e) až g)“.

34. V § 15 odst. 6 písm. c) se slova „b) až d) nebo g)“ nahrazují slovy „c) a d)“.

35. V § 17 odst. 1 písmena b) až d) znějí:

„b) vykonává činnost podle 8 odst. 1 nebo § 9 odst. 1 bez povolení,

c) vykonává činnost podle § 10 odst. 1 nebo 2 bez certifikátu nebo prostřednictvím osoby, která není certifikovanou osobou, nebo

d) vykonává činnost podle § 10a odst. 1 nebo 2 bez povolení nebo prostřednictvím osoby, která k tomu nemá povolení.“.

36. V § 17 odst. 1 se písmeno e) zrušuje.

37. V § 17 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 4a použije, prodá, bezplatně převede, smění nebo uskladní nádobu na jedno použití pro fluorované skleníkové plyny.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

38. V § 17 odst. 3 se na konci textu písmen a) a b) doplňují slova „nebo fluorovaných skleníkových plynů obsažených v zařízení“.

CELEX 32014R0517

39. V § 17 odst. 3 písm. c) se za slovo „zneškodní“ vkládají slova „nebo zregeneruje“.

CELEX 32014R0517

40. V § 17 odst. 4 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo 2“.

41. V § 17 odst. 4 písm. b) se číslo „2“ nahrazuje číslem „3“.

42. V § 17a se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Dovozece fluorovaných skleníkových plynů nebo výrobků nebo zařízení, které obsahují fluorované skleníkové plyny, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 7 odst. 2 neuvede v příslušné kolonce celního prohlášení množství plynu v tunách ekvivalentu CO₂.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

43. V § 17a odst. 6 písm. b) se slova „nebo 4“ nahrazují slovy „, 4 nebo 5“.

44. V § 17b odst. 1 se slova „neuchová záznamy v místě provozu zařízení“ nahrazují slovy „nevede nebo neuchovává tyto záznamy v souladu s požadavky stanovenými prováděcím právním předpisem“.

CELEX 32014R0517

45. V § 17b odst. 2 úvodní části ustanovení se za slovo „Hodnotící“ vkládají slova „a certifikační“.

46. V § 17b odst. 2 písm. a) až d) a f) až h) se text „8 odst. 4“ nahrazuje textem „8a odst. 1“.

47. V § 17b odst. 2 se na konci textu písmene a) doplňují slova „ nebo v souladu s minimálními požadavky na teoretickou a praktickou zkoušku stanovenými prováděcím právním předpisem“.

CELEX 32014R0517

48. V § 17b odst. 2 písmeno e) zní:

„e) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. e) neposkytne ministerstvu nebo neaktualizuje stanovené údaje ve stanovené lhůtě.“.

CELEX 32014R0517

49. V § 17b odst. 2 písm. i) se slova „8 odst. 5, nebo“ nahrazují textem „8a odst. 2,“.

50. V § 17b odst. 2 písm. j) se slova „8 odst. 6 písm. a) nebo b)“ nahrazují textem „8a odst. 3“.

51. V § 17b se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno k), které zní:

„k) nevede záznamy nebo neuchovává záznamy po dobu podle čl. 7 odst. 3 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2067.“.

CELEX 32015R2067

52. V § 17b odst. 3 se písmeno e) zrušuje.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno e).

53. V § 17b odst. 4 se za slovo „osoba“ vkládají slova „nebo osoba, které bylo vydáno povolení,“ a text „§ 10 odst. 6“ se nahrazuje textem „§ 10b odst. 2“.

54. V § 17b odst. 5 se text „§ 10 odst. 10“ nahrazuje textem „§ 10b odst. 3“.

55. V § 17b odst. 6 písm. a) se slova „až e)“ nahrazují slovy „až d)“.

56. V § 17b odst. 6 písm. b) se slova „j), odstavce 3 písm. f),“ nahrazují slovy „k), odstavce 3 písm. e) nebo“.

57. V § 18a odst. 2 písm. f) se slovo „nebo“ na konci písmene zrušuje.

58. V § 18a se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) až j), která znějí:

„h) nepožádá o registraci v rejstříku kvót, je-li pro ni registrace v rejstříku kvót povinná podle čl. 17 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014,

i) uvede na trh částečně fluorované uhlovodíky, aniž by měla pro daný kalendářní rok přidělenou kvótu podle čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014, nebo

j) nezajistí, že množství fluorovaných skleníkových plynů uváděných na trh v zařízeních plněných předem je započítáno do systému kvót podle čl. 14 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014.“.

59. V § 18c odst. 4 úvodní části ustanovení se za slovo „Hodnotící“ vkládají slova „a certifikační“.

60. Za § 19 se vkládá nový § 19a, který zní:

„§ 19a

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s čl. 13 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1005/2009 provozuje hasicí přístroje nebo systémy požární ochrany s obsahem halonů po uplynutí termínů stanovených v příloze č. VI nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1005/2009, nebo

b) do konečného data stanoveného přílohou č. VI nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1005/2009 nevyřadí z užívání hasicí přístroje a systémy požární ochrany s obsahem halonů a nezajistí jejich znovuzískání a regeneraci, recyklaci nebo zneškodnění.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 500 000 Kč.“.

61. V § 22 písmeno d) zní:

„d) je správcem informačního systému certifikovaných osob,“.

62. V § 22 písm. g) se za slovo „hodnotící“ vkládají slova „a certifikační“.

63. V § 22 se za písmeno h) vkládají nová písmena i) a j), která znějí:

„i) vydává, mění a ruší jím vydaná povolení pro činnosti podle § 10a odst. 1 a 2,

j) ruší certifikáty vydané hodnotícím a certifikačním subjektem, pokud certifikovaná osoba přestane splňovat podmínky pro vydání certifikátu, nebo při závažném porušení povinností stanovených tímto zákonem anebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie,^{1),2)}“.

Dosavadní písmeno i) se označuje jako písmeno k).

64. V § 23 písm. c) se číslo „4“ nahrazuje číslem „1“.

65. V § 24 písm. a) se slova „podle § 7“ nahrazují slovy „podle § 5 a 7“.

66. V příloze bodě 2 se písmeno g) zrušuje.

Dosavadní písmena h) až k) se označují jako písmena g) až j).

67. V příloze bodě 3 se slova „neuváděj údaje“ nahrazují slovy „neuvádí údaj“ a slova „a g)“ se zrušují.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Hodnotící subjekt, kterému bylo vydáno povolení podle § 8 zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za hodnotící a certifikační subjekt podle § 8 zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebo do dne nabytí právní moci povolení podle § 8 odst. 1 zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pokud hodnotící subjekt podle věty první požádá o povolení podle § 8 odst. 1 zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro hodnotící a certifikační subjekt před uplynutím lhůty podle věty první, považuje se za hodnotící a certifikační subjekt podle § 8 zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do dne, kdy bude o jeho žádosti pravomocně rozhodnuto.

2. Certifikáty vydané podle § 10 odst. 2 písm. d) až g) zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za povolení podle § 10a odst. 2 písm. a) až d) zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která nebyla pravomocně skončena, se dokončí podle zákona č. 73/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Oznámení technického předpisu

Tento zákon byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

Čl. IV

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2022.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

A Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Nakládání s tzv. regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny (F-plyny) upravuje zákon č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Jedná se zároveň o oblast do značné míry harmonizovanou přímo použitelnými předpisy EU. (viz. část E).

Podrobnější popis a zhodnocení současného stavu je součástí Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA).

Problematika nakládání s regulovanými látkami a F-plyny plně respektuje zákaz diskriminace a nikterak nezasahuje do principu rovnosti mužů a žen.

B Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Cílem návrhu zákona je na základě zkušeností vzešlých z praxe s nakládáním s regulovanými a F-plyny odstranění některých nedostatků platné právní úpravy, které povede k efektivnějšímu nakládání s těmito látkami a k efektivnějšímu výkonu státní správy v této oblasti.

Předkládaným návrhem novely zákona se tedy zejména

- 1) prodlužuje lhůta pro předání držených regulovaných látek ke zneškodnění,
- 2) nově podmiňuje činnost zneškodňování a regenerace F-plynů povolením,
- 3) nově upravuje zákaz nakládání s nádobami na jedno použití pro F-plyny,
- 4) upravuje požadavek na podobu celního prohlášení dovozce F-plynů tak, aby mohlo být lépe kontrolovatelné dodržování přidělených množstevních kvót,
- 5) mění způsob vydávání certifikátů nutných pro nakládání s regulovanými látkami a F-plyny za účelem zjednodušení a zefektivnění systému vydávání certifikátů,
- 6) nově rozlišuje, zda výkon regulovaných činností bude podmíněn certifikátem vydaným hodnotícím a certifikačním subjektem nebo povolením ze strany Ministerstva životního prostředí,
- 7) zužuje obsah údajů informačního systému certifikovaných osob jen na nezbytně nutné údaje s cílem snížení administrativní zátěže dotčených osob,
- 8) upravují nová sankční ustanovení v návaznosti na novou úpravu některých povinností.

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a nijak se nedotýká problematiky rovnosti mužů a žen.

C Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

V návaznosti na cíle právní úpravy uvedené výše v části B pod body 1 až 8 spočívá nezbytnost navrhované právní úpravy zejména v následujících důvodech.

- 1) V současné době je již počet regulovaných látek, které lze stále používat, resp. zařízení v provozu, jež využívají regulované látky, nízký a neustále se snižuje. Proto je obtížné shromáždit v zákonné lhůtě takové množství regulovaných látek, aby jejich zneškodnění bylo jak pro subjekty povinné k předávání látek ke zneškodnění, tak pro osobu certifikovanou ke zneškodňování těchto látek, ekonomicky přijatelné. Z toho důvodu je nutné prodloužit lhůtu, ve které musí být regulované látky předány ke zneškodnění, případně musí být zneškodněny, jedná-li se o situaci, kdy osoba regulovanými látkami disponující je zároveň osobou certifikovanou ke zneškodňování regulovaných látek.
- 2) Přesto, že nakládání s F-plyny je obecně povoleno, je nutné tyto látky určitým způsobem regulovat z důvodu jejich vlivu na zesilování skleníkového efektu. Snahou tedy je zavedení regulace zneškodňování a regenerace F-plynů. Regulace zneškodňování F-plynů je reakcí na závěry 30. zasedání Smluvních stran Montrealského protokolu v listopadu 2018 v ekvádorském Quitu.
- 3) Nádoby na jednorázové použití mají nižší pořizovací cenu oproti povoleným znovunaplnitelným lahvím, proto dochází k nárůstu nelegálního trhu a systém v této oblasti selhává především kvůli absenci legislativního rámce pro skladování a další prodej chladiv dovezených ze třetích zemí mimo systém kvót. Nárůst cen znovunaplnitelných lahví je důsledkem zejména harmonogramu snižování spotřeby F-plynů stanoveného nařízením (EU) č. 517/2014, díky čemuž začal vznikat černý trh s jednorázovými nádobami, resp. F-plyny v jednorázových nádobách. Vzhledem k tomu, že k uvedení F-plynů na trh v EU (kam se dostávají zejména přes východní vnější hranici Unie) obvykle dochází na území jiného státu, nikoliv ČR, prodejcem jednorázových lahví není možné uložit sankci podle českého práva, pokud tyto látky neuvedli na trh na území ČR. Celý systém tedy stojí na zákazu uvedení na trh, tedy na vymáhání zákazu v místě a čase, kdy se jednorázová nádoba objevila v EU poprvé, což v praxi znamená velmi nízkou vymahatelnost. Vzhledem k tomu, že tyto lahve mají stanoven zákaz uvádění na trh již více než 10 let, je třeba z důvodu faktické nefunkčnosti systému platného dnes zavést obecný zákaz uvádění jednorázových lahví s F-plyny na trh na území ČR společně s jakýmkoliv dalším nakládáním s takovými lahvemi na území ČR.
- 4) V současnosti nelze dostatečně efektivně provádět kontroly správnosti údajů uváděných o dovozu F-plynů, protože v celním prohlášení není jasná informace o množství dovezených F-plynů ani informace, zda jsou dodržovány přidělené kvóty, jaká část kvóty je již vyčerpána apod. Možná je pouze manuální kontrola, která je v tomto případě neefektivní.
- 5) Hodnotící subjekty provádí zkoušky odborné způsobilosti ve specifických oblastech nakládání s F-plyny a regulovanými látkami. Certifikační subjekt pak na základě složení zkoušek odborné způsobilosti vydává certifikáty v oblasti nakládání s regulovanými látkami a F-plyny fyzickým a právnickým osobám. Podle stávající právní úpravy je certifikačním subjektem Ministerstvo životního prostředí (MŽP). Jako takové je MŽP odpovědné za vydávání certifikátů osobám, které úspěšně splnily náležité teoretické a praktické zkoušky u hodnotícího subjektu. Tyto osoby mohou následně vykonávat regulované činnosti v oblasti F-plynů a regulovaných látek. Žadatelé o certifikaci provádí zkoušku u hodnotících subjektů, avšak certifikát vydává MŽP, jakožto certifikační subjekt. Samotná certifikace (po

úspěšném absolvování zkoušky) ovšem fakticky nevyžaduje správní uvážení – certifikát je ve chvíli, kdy žadatel doručí kompletní podklady na MŽP, bez dalšího posuzování vydán. Navrhuje se proto úlohu certifikačního subjektu spojit s činností nynějšího hodnotícího subjektu, což výslovně umožňuje právní úprava v příslušných přímo použitelných právních předpisech EU. Minimální požadavky na zkoušku budou nově stanoveny prováděcím právním předpisem za účelem zajištění rovnosti podmínek pro úspěšné složení zkoušky u různých hodnotících subjektů.

- 6) V návaznosti na úpravu uvedenou výše pod bodem 5 se navrhuje rozdělení původní množiny certifikátů na dvě samostatné skupiny – podle toho, zda v rámci příslušné činnosti dochází k realizaci správního uvážení či nikoliv. V případě, že k takovému správnímu uvážení nedochází, je primárně pravomoc vydávat certifikáty převedena na hodnotící subjekty. V případě, že ke správnímu uvážení dochází, je vydávání ponecháno MŽP a po formální stránce půjde o správní rozhodnutí ve formě povolení.
- 7) V současném Informačním systému certifikovaných osob a osob, kterým bylo vydáno osvědčení o školení (IS), který spravuje a provozuje MŽP, se nyní vedou údaje jak o certifikovaných osobách, tak o osobách, kterým bylo vydáno osvědčení o školení. Pro obě skupiny platí stejné podmínky pro vedení údajů, ale pro shromažďování tak rozsáhlých dat o osobách se školením není důvod, neboť se jedná o enormní objem dat, která nejsou reálně využívaná a využitelná. Zároveň zde chybí právní titul ke zpracování osobních údajů dle Obecného nařízení o ochraně osobních údajů.
- 8) Do znění zákona je třeba také doplnit chybějící sankci za nedovolené využívání hasicích přístrojů či systémů požární ochrany s obsahem halonů po datu, které je nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1005/2009 stanoveno jako datum, po kterém nemohou být tyto přístroje a systémy provozovány. Současně je třeba doplnit také sankci za nevyřazení těchto přístrojů a systémů z provozu po tzv. konečném datu spolu se zajištěním jejich znovuzískání a regenerace, recyklace nebo zneškodnění.
- 9) V návaznosti na některé výše uvedené změny je třeba uvést s nimi do souladu také ustanovení o přestupcích a sankcích.

D Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Kromě obecných ustanovení Ústavy a Listiny základních práv a svobod (např. čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 a čl. 4 Listiny) jsou relevantní též ustanovení čl. 7 Ústavy a čl. 35 Listiny a některá další (např. čl. 26 odst. 1 Listiny zakotvující svobodu podnikání a provozování jiné hospodářské činnosti – s možnými podmínkami a omezeními uvedenými v čl. 26 odst. 2). Návrh zákona je s těmito i dalšími ustanoveními v souladu.

E Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

Navrhovanou právní úpravou jsou reimplementovány tyto předpisy Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 ze dne 16. září 2010 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu.
- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 ze dne 16. dubna 2014 o fluorovaných skleníkových plynech a o zrušení nařízení (ES) č. 842/2006.
- Nařízení Komise (ES) č. 304/2008 ze dne 2. dubna 2008, kterým se podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 stanoví minimální požadavky na certifikaci společností a pracovníků a podmínky pro vzájemné uznávání certifikace, pokud jde o stacionární systémy požární ochrany a hasicí přístroje obsahující některé fluorované skleníkové plyny.
- Nařízení Komise (ES) č. 306/2008 ze dne 2. dubna 2008, kterým se podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 stanoví minimální požadavky na certifikaci pracovníků provádějících znovuzískávání rozpouštědel na bázi některých fluorovaných skleníkových plynů ze zařízení a podmínky pro vzájemné uznávání této certifikace.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2067 ze dne 17. listopadu 2015, kterým se podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 zavádějí minimální požadavky na certifikaci fyzických osob, pokud jde o stacionární chladicí a klimatizační zařízení a tepelná čerpadla a chladicí jednotky chladírenských nákladních vozidel a přívěsů obsahující fluorované skleníkové plyny, a na certifikaci společností, pokud jde o stacionární chladicí a klimatizační zařízení a tepelná čerpadla obsahující fluorované skleníkové plyny, a podmínky pro vzájemné uznávání těchto certifikací.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2066 ze dne 17. listopadu 2015, kterým se podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 zavádějí minimální požadavky na certifikaci fyzických osob provádějících instalaci, servis, údržbu, opravu nebo vyřazení z provozu elektrických spínacích zařízení obsahujících fluorované skleníkové plyny nebo znovuzískávání fluorovaných skleníkových plynů ze stacionárních elektrických spínacích zařízení a podmínky pro vzájemné uznávání této certifikace.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

Dále se návrhu zákona dotýkají následující předpisy Evropské unie:

- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2068 ze dne 17. listopadu 2015, kterým se podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 stanoví formát štítků výrobků a zařízení obsahujících fluorované skleníkové plyny.
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2065 ze dne 17. listopadu 2015, kterým se podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 stanoví formát oznámení školicích a certifikačních programů členských států.

S výše uvedenými předpisy Evropské unie je návrh v souladu.

F Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná novela zákona je v souladu s přijatými mezinárodními smlouvami v oblasti ochrany ozonové vrstvy, jimiž je Česká republika vázána, tedy s Vídeňskou úmluvou na ochranu ozonové vrstvy (1985) a k ní přijatým Montrealským protokolem o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu (1987).

Návrh lze také hodnotit jako slučitelný s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), zejm. pokud jde o relevantní článek 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě a jím chráněné právo na pokojné užívání majetku. Navrhovaná právní úprava naplňuje zde uvedené podmínky zákonnosti, legitimacy a proporcionality při ukládání povinností, které omezují užívání majetku.

G Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Vydávání povolení ke zneškodňování a k regeneraci F-plynů bude pro MŽP znamenat zanedbatelné jednorázové navýšení administrativní zátěže, neboť v současnosti se jedná pouze o jednotky subjektů. Zavedením všeobecného zákazu dispozice s nádobami na jednorázové použití obsahujícími F-plyny na území ČR lze očekávat mírné zvýšení příjmu z cel za dovoz F-plynů ve znovu naplnitelných lahvích. V souvislosti se zjednodušením systému certifikace v oblasti nakládání s regulovanými látkami a F-plyny se očekává snížení administrativní zátěže MŽP o cca 228 tis. Kč/rok. Zúžením informačního systému, aby neobsahoval nadbytečná data o certifikovaných osobách a osobách, kterým bylo vydáno osvědčení o školení, dojde k mírnému snížení administrativní zátěže zaměstnanců MŽP o cca 4 560 Kč/rok.

Prodloužení lhůty, ve které musí být regulované látky předány ke zneškodnění (na 12 měsíců), zajistí jak pro subjekty povinné předávat regulované látky ke zneškodnění, tak pro osoby certifikované ke zneškodňování regulovaných látek, vyšší ekonomickou přijatelnost z důvodu poklesu nákladů na zneškodňování při větším množství regulovaných látek. Zneškodňování a regeneraci F-plynů bude možné vykonávat pouze na základě vydaného platného povolení. Administrativní zátěž v souvislosti se získáním nového povolení činí cca 500 Kč/povolení a 1000 Kč jako správní poplatek za podanou žádost, přičemž v současnosti se jedná pouze o jednotky subjektů, které se zabývají touto činností. V souvislosti se zjednodušením systému certifikace v oblasti nakládání s regulovanými látkami a F-plyny se očekává snížení administrativní zátěže žadatelů o vydání certifikátu o 150 Kč/certifikát a úsporu 1000 Kč/žádost, která podléhá poplatkové povinnosti. Zároveň se zkrátí doba vydání certifikátu. U hodnotících subjektů zůstane administrativní zátěž nezměněná, neboť nebudou zpracovávat osvědčení o absolvování certifikační zkoušky, ale nově budou přímo vydávat certifikát.

Subjekty, které nakládají s F-plyny, budou nově podávat zprávu o F-plynech, které jsou součástí zařízení. Dále budou nově podávat zprávu o F-plynech také osoby, které regenerují F-plyny a to v případě, že množství regenerovaných F-plynů překročí množství 100 tun ekvivalentu CO₂. Tím dojde k mírnému zvýšení administrativní zátěže o cca 12 750 tis. Kč/rok (85 subjektů), z toho 8 250 Kč/rok činí administrativní zátěž subjektů (55 osob), kteří budou zprávu podávat nově.

Snížením limitu pro podávání zpráv o nakládání s F-plyny z 200 tun ekvivalentu CO₂ na 100 tun ekvivalentu CO₂, dojde k mírnému zvýšení počtu subjektů, na které se tato povinnost bude vztahovat, identifikován je však nárůst maximálně v řádu jednotek subjektů. Administrativní zátěž spojená s podáváním zpráv se odhaduje na cca 150 Kč/subjekt a rok.

Zúžením informačního systému, aby neobsahoval nadbytečná data o certifikovaných osobách a osobách, kterým bylo vydáno osvědčení o školení, zanikne atestačním subjektům povinnost poskytovat MŽP údaje o těchto osobách, a tím dojde ke snížení administrativní zátěže o 35 900 Kč/rok.

Předpokládaný dopad návrhu na životní prostředí je pozitivní. Zneškodňování a regeneraci F-plynů budou provádět pouze osoby s platným povolením, čímž bude zajištěno kvalifikované zacházení s F-plyny v rámci procesu zneškodňování a regenerace a bude tedy minimalizováno riziko úniku F-plynů do ovzduší.

Zavedením všeobecného zákazu dispozice s nádobami na jednorázové použití obsahujícími F-plyny na území ČR lze očekávat redukci, až eliminaci černého trhu s těmito lahvemi, a tím i snížení rizika nekontrolovaných úniků F-plynů do ovzduší při jejich užívání a následné environmentální důsledky těchto úniků.

Dovoz F-plynů bude funkčně regulován a nebude docházet k nekvalifikovanému zacházení, které by mohlo mít za důsledek např. únik F-plynů do ovzduší, a s tím spojené environmentální následky.

Podle Kjótského protokolu se emise F-plynů započítávají do limitů snížení emisí skleníkových plynů, proto je potřebné znát jejich bilanci. Očekáváme pozitivní dopady na životní prostředí v důsledku komplexního podávání zpráv o F-plynech obsažených v zařízeních a navazujících efektivnějších kontrol z důvodu lepší informovanosti o pohybu F-plynů obsažených v zařízení. Stejně tak zvýšením transparentnosti při nakládání s F-plyny a zjednodušením kontrolní činnosti se zvýší vymahatelnost zákonných ustanovení ohledně nakládání s F-plyny, což bude mít pozitivní dopad na životní prostředí.

Sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny nejsou předpokládány.

Podrobné zhodnocení dopadů je obsahem Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA).

H Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Ministerstvo životního prostředí spravuje podle zákona tzv. informační systém certifikovaných osob. V dosavadní právní úpravě byly identifikovány údaje, jejichž evidence není nezbytně nutná k efektivnímu výkonu státní správy. Navrhovaná úprava tak oproti dosavadní právní úpravě redukuje rozsah evidovaných údajů na nezbytné minimum a je v souladu s principy ochrany soukromí a osobních údajů.

I Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nezakládá korupční rizika a nemá dopady na míru korupce.

J Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

K bodu 1

K § 2 písm. c)

Definice pojmu servis zařízení se do zákona nově zavádí z důvodu zrušení certifikátu pro recyklaci regulovaných látek v roce 2017. V nastalé situaci nebylo zřejmé, na základě kterého typu certifikátu lze tuto činnost vykonávat, popř. zda je certifikát nutný. Definováním pojmu servis zařízení lze běžné nakládání s regulovanými látkami (údržba, oprava, běžné skladování, recyklace apod.) podřadit pod certifikát uvedený v § 10 odst. 2 písm. a), který je souborným certifikátem pro základní nakládání s regulovanými látkami. Tento termín není zároveň definován nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, z tohoto důvodu je též žádoucí definovat obsah pojmu servis zařízení. Přidanou hodnotou je právní jistota jak na straně osoby s regulovanými látkami nakládající, tak na straně certifikačního subjektu, příp. orgánu státní správy. Na straně osoby nakládající spočívá právní jistota v jasně vymezeném výčtu činností, k jejichž výkonu je na základě získaného certifikátu oprávněna, a eliminaci nejistoty, zda lze na základě daného certifikátu činnost vykonávat, a na straně druhé právní jistota relevantních autorit v jasně vymezené oblasti činností, jejichž výkon na základě vydávaného certifikátu dané osobě povolují, dále v oblasti kontroly a sankcionování.

K § 2 písm. d)

Dochází k přejmenování certifikátu [nyní § 10 odst. 2 písm. g)], jež se vydává tzv. zvláštním skladům halonů (tento pojem byl dříve upraven nařízením vlády č. 117/2005 Sb., jež bylo prováděcím předpisem k zákonu č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, který upravoval také ochranu ozonové vrstvy). Současný název certifikátu evokuje běžné skladování halonů, což neodpovídá skutečnosti, kdy certifikát vydaný na základě ustanovení § 10 odst. 2 písm. g) opravňuje ke kvalifikovanému nakládání s halony, tedy provoz tzv. zvláštního skladu halonů, který zajišťuje recyklaci, regeneraci a dlouhodobé skladování regulovaných látek do doby předání ke zneškodnění. V současné době podávají žádosti o vydání certifikátu dle § 10 odst. 2 písm. g) osoby, které nejsou technicky ani personálně (kvalifikovaný personál) vybaveny k výkonu takové činnosti. Požadavky na provoz zvláštního skladu halonů jsou obdobné těm, jež byly upraveny nařízením vlády č. 117/2005 Sb.

K § 2 písm. e)

Pojem certifikovaná osoba byl v dosavadní právní úpravě zaveden legislativní zkratkou v § 3 odst. 1. V návaznosti na změny navrhované nyní v § 3 odst. 1 (zneškodňování regulovaných

látek bude nově podmíněno povolením, nikoli již certifikací), se navrhuje nahradit tuto zkratku definicí pojmu certifikovaná osoba.

K bodům 2 a 3

(K § 3 odst. 1 a § 3 odst. 2 písm. a) a b))

Navrhuje se prodloužit lhůtu, ve které musí být regulované látky předány ke zneškodnění, ze současných 9 na 12 měsíců. Vzhledem ke skutečnosti, že pro regulované látky platí kompletní zákaz uvádění na trh, výroby a užívání od 1. ledna 2010, regulovaných látek, které jsou shromažďovány k předání ke zneškodnění, je již velmi malé množství. Důvodem je také nízký počet regulovaných látek, které lze stále používat, resp. nízký počet zařízení v provozu, jež využívají regulované látky, a toto množství se nadále snižuje. Pro subjekty zajišťující předávání regulovaných látek ke zneškodnění je ekonomicky přijatelné v takové situaci pouze předání většího množství regulovaných látek ke zneškodnění najednou. Při současné lhůtě 9 měsíců lze jen těžko nasbírat takové množství regulovaných látek, jehož předání je pro obě strany ekonomicky přijatelné. Subjekty zajišťující předávání regulovaných látek ke zneškodnění mohou operovat ve dvou režimech, a to na komerční bázi, nebo na principu veřejné prospěšnosti. *(V případě komerční činnosti musí subjekt zajišťující předávání regulovaných látek ke zneškodnění pro zajištění ekonomické přijatelnosti od provozovatelů získat za úplatu takové množství regulovaných látek, aby zajistil minimálně pokrytí všech relevantních nákladů. V případě výkonu této činnosti ve veřejném zájmu, kdy subjekt zajišťuje předávání regulovaných látek ke zneškodnění bezúplatně, lze zmiňované náklady pokrýt částečně z veřejných rozpočtů, i v takovém případě musí být však zajištěna ekonomická přijatelnost s ohledem na charakter poskytovaných prostředků.)*

K bodu 4 až 6

(K § 4 odst. 2 písmeno j), § 10a odst. 1 a 2, § 11 odst. 1 písm. c), § 15 odst. 2 písm. a) a § 16 odst. 1 písm. a))

V současné době je obecně dovoleno užívání F-plynů (na rozdíl od regulovaných látek), nicméně vzhledem k jejich negativnímu vlivu na změnu zemského klimatu je navrhováno regulovat zneškodňování a regeneraci těchto látek požadavkem povolení k této činnosti. Subjekty regenerující F-plyny budou nově také subjekty povinnosti podávání zpráv dle § 11 a to v případě, pokud v kalendářním roce zregenerují více než 100 tun ekvivalentu CO₂. V rámci regulace zneškodňování na rozdíl od § 3, který směřuje na osoby disponující regulovanými látkami (prostřední článek řetězce), nikoliv na koncové subjekty, které látky zneškodňují. Primárně je upraveno samotné zneškodňování F-plynů, nikoliv povinnost předání ke zneškodňování, jako je tomu v případě regulovaných látek. Není zde potřeba stanovovat povinnost předání ke zneškodnění v případě, že daná osoba sama nedisponuje povolením ke zneškodnění. Oblast předávání F-plynů ke zneškodnění nepodléhá v současné době regulaci, neboť takový požadavek nevyplývá ani z mezinárodních úmluv, ani z evropské legislativy. Nová úprava se zavádí jako reakce na závěry zasedání Montrealského protokolu v listopadu 2018 v ekvádorském Quitu.

K bodům 7 a 8

(K § 4 odst. 3 a 6)

Zmocnění na prováděcí právní předpis se rozšiřuje o požadavky na způsob vedení a uchovávání záznamů dle čl. 6 Nařízení č. 517/2014. Jde o to, aby bylo v právním předpisu stanoveno, že uchovávat záznamy lze také elektronicky, za splnění předem stanovených

požadavků na způsob elektronického uchování. Jedná se zejména o nutnost evidence změn, nemožnost editovat záznam, příp. záznam o editaci s identifikací osoby, která záznam změnila. V současné době jsou tyto skutečnosti upraveny pouze Sdělením MŽP, které však postrádá právní závaznost. Do prováděcího právního předpisu bude taktéž zahrnut dosavadní požadavek na uchovávání záznamů v místě provozu zařízení.

K bodu 9

(K § 4a)

Uvádění nádob na jednorázové použití pro regulované látky (látky poškozující ozonovou vrstvu) na trh je zakázáno (již od roku 2000) prostřednictvím nařízení (ES) 2037/2000, které bylo nahrazeno nařízením (ES) 1005/2009. Současně je (již od roku 2007) zakázáno uvádění na trh u nádob na jednorázové použití pro fluorované skleníkové plyny, a to prostřednictvím nařízení EU č. 517/2014 (to nahradilo předchozí úpravu tohoto zákazu v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 ze dne 17. května 2006 o některých fluorovaných skleníkových plynech). Zákaz uvádění regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů na trh v jednorázových nádobách znamená, že osobám uvádějícím na trh byla stanovena lhůta, ve které mohou doprodat své zásoby. Na rozdíl od nařízení o regulovaných látkách, nařízení o F-plynech obsahuje definici uvádění na trh, která říká, že je jím „první dodání či poskytnutí jiné straně v Unii...“. Podle přílohy III Nařízení je uvádění jednorázových lahví na trh zakázáno od 4. července 2007. Definice uvádění na trh zamezuje, aby se na jednotný trh dostaly jednorázové láhve z třetích zemí, jejich pohyb na jednotném trhu zakázán nebyl, aby bylo možné doprodat zásoby. Nejzazším datem užití takových lahví byl 4. červenec 2017.

Vývoj cen chladiv během roku 2018 i přímé zkušenosti firem z oboru poukazují na strmý nárůst nelegálního obchodování s chladivy. Dle zástupců Svazu chladicí a klimatizační techniky a zástupců největších chladírenských společností se nelegální obchodování soustředí nejen na nelegální dovoz bez přidělené kvóty, ale také na jednorázově plněné nádoby, jejichž pořizovací cena je menší oproti povoleným znovunaplnitelným lahvím, a pro které v současné době platí pouze zákaz uvádění na trh. Vzhledem k tomu, že k uvedení na trh v Evropské unii obvykle dochází na území jiného státu, ne v ČR, prodejcům jednorázových lahví není možné udělit sankci, pokud tyto látky neuvedli na trh v ČR. Navrhovaná úprava má za cíl odstranění černého trhu s jednorázovými láhvemi, který vznikl právě výše uvedenými skutečnostmi a na ně navazující rapidně rostoucí cenou chladiv v období po 4. červenci 2017. Jednorázové láhve se do prostoru EU dostávají zejména přes východní hranici Unie. Tyto nádoby měly být staženy z oběhu již v roce 2007. Dosud se tak nestalo zejména proto, že celý systém stojí na důsledném vymáhání zákazu uvedení na trh, tedy na vymáhání zákazu v místě a čase, kdy se jednorázová nádoba objevuje v Evropské unii poprvé. Prudký nárůst nelegálního trhu ukazuje, že systém v této oblasti selhává a legislativní nepokrytí skladování a dalšího prodeje v distribuční síti je v rostoucí míře využíváno k prodeji chladiv, které byly dovezeny ze třetích zemí mimo systém kvót. Zkušenosti současně ukazují, že jsou takto prodávána i chladiva z oblasti regulovaných látek. Z tohoto důvodu je ustanovení navrženo tak, aby zabránilo prodeji a skladování obou skupin látek, jež jsou vzájemně propojené a také zaměnitelné. K zakazu skladování a používání se přistupuje také proto, aby byl vystaven postihu nejen ten, kdo tyto lahve prodá, ale i ten, kdo je skladuje a používá, tedy za účelem eliminace poptávky. Tento postup byl zvolen analogicky k problematice např. nátěrových hmot s nadlimitním obsahem organických rozpouštědel, kde byla v minulosti řešena obdobná situace. Výslovné uvedení nakládání s lahvemi, které je zakázáno, je převzato z přílohy III Nařízení, aby zároveň nebylo omezeno nakládání s těmito láhvemi v rámci vědecké a výzkumné činnosti.

K bodu 10

(K § 5 a k § 16)

Z textu § 5 a 16 se odstraňuje přesné označení čísla kolonky v celním prohlášení a nahrazuje se označením slovy „v příslušné kolonce“, obdobně se nahrazuje označení „celní deklarace“ označením „celní prohlášení“, a to s ohledem na sjednocení pojmů používaných v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, v platném znění a vnitrostátních právních předpisech. Za takového stavu bude stanovená povinnost navázána na celní prohlášení flexibilně tak, že nebude nutné při každé případné změně celního prohlášení měnit také zákon 73/2012 Sb. a zároveň významově slova jasně odkazují na kolonku, která se k relevantní problematice vztahuje.

K bodu 11

(K § 7)

Celní orgány mohou na základě přímo použitelného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 ze dne 16. dubna 2014 o fluorovaných skleníkových plynech a o zrušení nařízení (ES) č. 842/2006 (dále jen „nařízení 517/2014“), kontrolovat kvóty přidělené osobám Evropskou komisí. Kontrola probíhá na základě informací, které jsou evidovány v Rejstříku kvót pro uvádění částečně fluorovaných uhlovodíků na trh zřízeném a spravovaném Evropskou komisí. V současné době nelze efektivně tyto kontroly provádět vzhledem k tomu, že neexistuje žádná zákonná povinnost uvádět množství ekvivalentu CO₂ do celního prohlášení, kdy na základě údajů v něm uvedených by celní orgány měly jasnou informaci ohledně množství dovážených fluorovaných skleníkových plynů a bylo by tak možné zároveň kontrolovat dodržování přidělené kvóty. Manuální kontrola je v tomto případě neefektivní. Je třeba zavést systém kontrol na základě automatických výpočtů a rizikové analýzy již v okamžiku propouštění zboží do volného oběhu. S kontrolou množství ekvivalentu CO₂ dováženého se počítá do budoucna i v projektu Single Window, který propojí celní systémy a rejstříky regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů v rámci EU.

Další skutečnost, která brání celním orgánům vykonávat efektivně kontrolní činnost, bez zavedení výše uvedené povinnosti, je ustanovení dle čl. 15 odst. 2 nařízení 517/2014, které stanovuje výjimku pro povinnost mít přidělenou kvótu v případě dovozu do množství 100 tun ekvivalentu CO₂ ročně, což je například u nejběžnějšího chladiva R134a cca 70 kg. V současné době neexistuje efektivní nástroj, jak hlídat případné překročení této výjimky. Navrhovaná úprava by umožnila automatický výpočet množství dovážených fluorovaných skleníkových plynů, na základě kterého by bylo možné snadno zjistit dovozem způsobené překročení hranice pro vznik povinnosti požádat o přidělení kvóty. Kontrola by následně probíhala na základě rizikové analýzy, která by na pozadí sbírala data o předchozích dovozech pro konkrétního dovozce a postupně by docházelo ke sčítání množství dovezených fluorovaných skleníkových plynů v tunách ekvivalentu CO₂. Při překročení bude konkrétní dovoz zastaven a následně bude nařízena kontrola, která stanoví konkrétní postupy celních orgánů. Současně se vkládá nová povinnost předkládat příslušným orgánům na vyžádání doklady k výrobkům nebo zařízením, které obsahují fluorované skleníkové plyny. Tato povinnost je totožná s povinnostmi, která náleží obdobným subjektům v případě regulovaných látek. Důvodem je sjednocování přístupu k regulovaným látkám a F-plynům.

K bodům 12 až 14

(K § 8 a § 8a)

Za účelem zjednodušení, zrychlení a celkového zefektivnění systému se navrhuje, aby byly hodnotící subjekty zároveň pověřeny výkonem činnosti certifikačního subjektu dle čl. 4 nařízení Komise (EU) č. 2015/2067 a čl. 10 nařízení Komise 304/2008, čl. 4 nařízení (EU) č. 2015/2066 a čl. 4 nařízení (ES) č. 306/2008. Toto nastavení umožňuje čl. 8 nařízení Komise (EU) č. 2015/2067, když stanoví, že „za hodnotící orgán může být rovněž považován certifikační orgán“. Členský stát má tedy na výběr, jakým způsobem proces certifikace nastaví. Není zde objektivní důvod, aby byla činnost hodnotícího a certifikačního subjektu oddělena. Při stávajícím nastavení uchazeč po úspěšném absolvování zkoušky musí zaslat na MŽP podklady pro vystavení certifikátu.

Zároveň je nově upraven výkon činnosti hodnotícího a certifikačního subjektu tak, že výkon této činnosti lze provádět pouze na základě platného povolení, jehož vydání je podmíněno vedením správního řízení, k němuž je příslušné MŽP. Zároveň jsou nově stanoveny exaktní požadavky na členy zkušební komise, dle dosavadní právní úpravy měl žadatel povinnost pouze předložit profesní životopis navrhovaných členů. Současně budou prováděcím právním předpisem stanoveny minimální požadavky na teoretickou a praktickou část zkoušky, aby byla zajištěna rovnost podmínek pro úspěšné složení zkoušky u různých hodnotících subjektů. Dle nové úpravy musí životopisy předložené spolu se žádostí poskytovat dostatečné informace o minimálním dosaženém vzdělání a absolvované praxi v relevantním oboru, bez splnění těchto požadavků nemůže osoba vykonávat funkci člena zkušební komise. Vybíraný správní poplatek, kdy doklad o jeho zaplacení je součástí žádosti o vydání povolení, bude shodně jako doposud vybírán na základě zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění, konkrétně Položky 22 písm. b) Sazebníku.

K bodům 15 a 17

(K § 9 odst. 2 a 5)

Z požadovaných náležitostí žádosti se vypouští výpis z obchodního rejstříku, který je s ohledem na dálkový přístup k těmto údajům nadbytečný.

K bodu 16

(K § 9 odst. 4)

Z § 9 se v odst. 4 odstraňuje písmeno e), a to z důvodu reálného nevyužívání získaných osobních údajů. Dosud byly zpracovávány osobní údaje subjektů údajů v rozsahu, který nebyl opodstatněný a reálně využíván. Získávat takové osobní údaje od atestačních subjektů nestanoví žádný z relevantních evropských nařízení. Databáze, kde jsou zpracované osobní údaje uvedeny, není využívána pro vyhledávání a kontrolu oprávnění osob, které získaly (nezískaly) osvědčení. Jedná se o nadbytečnou administrativní zátěž, kterou je žádoucí eliminovat, mj. také z důvodu absence právního titulu ke zpracování požadovaných osobních údajů.

K bodu 18

(K § 9 odst. 7)

Touto změnou dochází ke sjednocení úpravy s § 10a odst. 5.

K bodům 19 až 21

(K § 10, § 10a a § 10b)

V návaznosti na výše zdůvodněné změny v § 8 je třeba upravit také ustanovení § 10 a vložit ustanovení § 10a a § 10b. Nově nebude upravena pouze certifikace, ale také kategorie povolení. Je třeba oddělit regulované látky a F-plyny ve smyslu rozdělení původní množiny certifikátů na dvě samostatné dle toho, zda v rámci příslušné činnosti dochází k realizaci správního uvážení či nikoliv. V případě, že k takovému správnímu uvážení nedochází, je primárně pravomoc vydávat certifikáty převedena na hodnotící subjekty v souladu s § 8 a § 8a a příslušnými přímo použitelnými evropskými nařízeními. V případě, že ke správnímu uvážení dochází, je vydávání (nově) povolení ponecháno MŽP. V tomto případě se jedná o kvalifikovanou činnost, kdy udílení oprávnění k jejímu výkonu by mělo nadále vykonávat ministerstvo. Terminologicky jsou tedy odděleny certifikáty a povolení, dle následujících kritérií.

Pokud jde o činnosti uvedené v § 10 odstavcích 1 a 2 návrhu, zde je vydán fyzické osobě certifikát na základě složení teoretické a praktické zkoušky provedené hodnotícím subjektem. K žádnému dalšímu posuzování nedochází a po úspěšném složení zkoušky je bez dalšího vydán fyzické osobě certifikát. Právnícké osobě je certifikát vydán v případě, že má v zaměstnaneckém poměru fyzickou osobu, která je držitelem certifikátu označeného výše.

Oproti tomu vydávání povolení k provozování činností uvedených v § 10a je nutné z důvodu věcného posuzování technologií a přístrojového vybavení, na kterém budou dané činnosti provozovány. Zároveň se jedná o činnosti s řádově vyšší mírou možnosti úniku regulovaných látek a F-plynů, kde veřejný zájem na regulaci těchto činností orgánem státní správy převládá nad snižováním administrativní zátěže a zneformálnění procesu vydávání.

Certifikaci provádí hodnotící subjekt dle § 8 a § 8a, vydávání povolení náleží pouze ministerstvu. Ministerstvu byla zachována též pravomoc vydávat certifikáty, měla by však být využívána pouze v případech, kdy by neexistoval jiný oprávněný subjekt.

Dále dochází k přeformulování původního písmene g). Souvisí se zavedením definice zvláštního skladu halonů, neboť původní definování činnosti neodráželo skutečnou podstatu činnosti a evokovalo prosté skladování, tedy neodráželo skutečnost, že je třeba specifické technické vybavení. Byl také odstraněn odstavec 3, neboť náležitosti žádosti specifikuje hodnotící a certifikační subjekt, který musí tyto informace předložit společně s žádostí o vydání povolení k výkonu činnosti hodnotícího a certifikačního subjektu, v tomto místě už byl tedy text nadbytečný, neboť je upraven v § 8.

K bodům 22 až 25

(K § 11 odst. 1)

V současné době právní úprava nepožaduje podávání zpráv v případě, kdy s F-plyny není nakládáno samostatně, nýbrž jako se součástí zařízení. Pro problematiku podávání zpráv je tato skutečnost důležitá z důvodu zpracování bilancí. V současné době legislativa neobsahuje požadavek na podávání zpráv v případě, že F-plyny jsou součástí zařízení. Nejsou tedy postiženy situace, kdy je předán do ČR F-plyn samostatně, avšak dále předán (pryč z ČR) je jako součást zařízení. Zpracovávané bilance nakládání s F-plyny pak nemají smysl, resp. data v nich obsažená jsou nicneříkající. Návrh úpravy také snižuje limit pro podávání zpráv z 200 tun ekv. CO₂ na 100 tun ekv. CO₂, který odráží evropskou legislativu, která obdobným způsobem reguluje (obsahuje požadavek hlásit) dovoz a vývoz na vnějších hranicích EU. Jde o sjednocení limitu na stejnou hodnotu jak pro hlášení podle evropské legislativy, která odráží dovozy a vývozy ze třetích států na území EU, tak podle národní legislativy (§ 11 zákona č. 73/2012 Sb.), který požaduje podávání zpráv o předání plynů z nebo do České republiky v

rámci jednotného vnitřního trhu Unie. Úprava limitu uvedená v § 11 odst. 1 písm. a) a b) je přímou implementací Nařízení 517/2014, které stanoví stejný limit pro vývoz z EU a dovoz do EU v čl. 19. Úprava limitu uvedená v § 11 odst. 1 písm. c) z 200 tun ekv. CO₂ na 100 tun ekv. CO₂ je provedena z důvodu sjednocení číselných hodnot limitu v § 11, a zároveň zde nebylo vhodné a v souladu s účelem právní úpravy a ochranou životního prostředí, aby byl použitý limit, který obsahuje čl. 19 Nařízení 517/2014. Ten stanoví povinnost podávání zpráv v případě zneškodňování pro množství 1 000 tun ekv. CO₂ a více, tato povinnost se však týká území EU, kdežto úprava obsažená v navrhované úpravě § 11 se týká pouze území ČR. Subjekty regenerující F-plyny budou nově také subjekty povinnosti podávání zpráv dle § 11 a to v případě, pokud v kalendářním roce zregenerují více než 100 tun ekvivalentu CO₂. Tato nová povinnost je navázána na zavedení povinnosti disponovat povolením v případě regenerace F-plynů. Synergický efekt regulace prostřednictvím vydávání povolení a povinnosti podávat zprávy zajistí adekvátní úroveň veřejnoprávní kontroly v případě nakládání s F-plyny formou regenerace, čímž bude také zajištěna náležitá úroveň ochrany životního prostředí.

Současně je upravena formulace znění odst. 1 písm. d) tak, aby z textu jasně vyplývalo, že jedinou výjimkou je dovoz, nikoliv znovuzískání, recyklace, regenerace a zneškodnění.

K bodu 26

(K § 13)

Z ustanovení § 13 je odstraněna část týkající se osob, kterým bylo vydáno osvědčení o školení. Vedení těchto údajů v informačního systému nemá opodstatnění a představuje zbytečnou administrativní zátěž, neboť se jedná o enormní objem dat, která nejsou reálně využívána a využitelná. Zároveň zde chybí právní titul ke zpracování některých osobních údajů dle Obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Snížení administrativní zátěže má efekt nejen na straně MŽP, ale také na straně atestačních subjektů, kterým doposud plynula ze zákona povinnost tento enormní objem dat zpracovat a zaslat k evidenci v Informačním systému spravovaném MŽP. Naopak je zájem na tom, vést v Informačním systému pouze údaje o osobách, které jsou držiteli certifikátu, neboť tyto údaje jsou v praxi využívány též spotřebiteli, kteří si v Informačním systému vyhledávají informace o certifikovaných osobách, jejichž služby mají v úmyslu využít.

Ve vztahu k informačnímu systému certifikovaných osob se upravuje jak rozsah poskytovaných údajů, tak způsob evidování dat v tomto informačním systému. Jedná se o změnu reagující na přenesení výkonu činnosti certifikace z ministerstva na hodnotící a certifikační subjekty. V situaci, kdy ministerstvo není subjektem, který je aktivně zapojen do procesu certifikace, nýbrž plní dozorovou a kontrolní funkci, není žádoucí, aby ministerstvo neslo odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, kterými primárně disponují samy subjekty, které vydávají certifikáty. S výkonem činnosti certifikace musí nutně souviset a odvíjet se od ní také evidenční povinnost a odpovědnost za řádné vedení takové evidence. V situaci, kdy nelze z důvodu technických omezení na straně ministerstva nastavit informační systém takovým způsobem, aby byly jednotlivé hodnotící a certifikační subjekty zároveň správci odpovídající části informačního systému bez toho, aby bylo zamezeno možnému neoprávněnému přístupu k údajům, k jejichž zpracování nemá ten který hodnotící a certifikační subjekt oprávnění, je nutné zachovat roli ministerstva jakožto správce předmětného informačního systému, jehož prostřednictvím budou údaje o certifikovaných osobách do systému vkládány. Ministerstvo zajistí jakožto správce platformu, na které lze tuto evidenční činnost vykonávat a bude zodpovědné za jeho funkčnost, nicméně nelze mít za žádoucí situaci, kdy by ministerstvo jakožto garant funkčnosti odpovídalo také za obsah, jež je v

dispozici subjektů odlišných od ministerstva a na něm funkčně nezávislími. V případě porušení povinnosti poskytovat v zákonem stanovené lhůtě ministerstvu relevantní údaje o certifikovaných osobách, případně informovat o aktualizaci údajů z důvodu změny nebo zrušení certifikátu, je v novele zákona upravena též příslušná sankce.

Z důvodu ochrany osobních údajů byl také redukován rozsah evidovaných údajů na nezbytné minimum, které je nutné k efektivnímu výkonu správy informačního systému a naplňování jeho funkcí. Nově budou poskytovány a evidovány pouze identifikační údaje certifikované osoby (jméno/obchodní firma, sídlo/místo podnikání, identifikační číslo) a číslo certifikátu. Změna také nastává ve vztahu k vedení evidence údajů fyzických osob „nepodnikajících“. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o certifikované osoby, jež vykonávají relevantní činnost formou závislé práce na základě pracovněprávního vztahu pro fyzickou osobu podnikající nebo právnickou osobu, jakožto držitele certifikátu, není zde oprávnění ani reálný oprávněný zájem na tom, vést a evidovat údaje o těchto osobách v rozsahu větším, než je rozsah jméno a číslo certifikátu. Větší rozsah evidovaných údajů je v rozporu s principy ochrany osobních údajů, resp. jejich zpracování pouze v nezbytné míře, a zároveň může potenciálně neúměrně zvýšit administrativní zátěž jak na správě informačního systému, tak ve vztahu k informační povinnosti hodnotících a certifikačních subjektů a konečně také samotných certifikovaných fyzických osob „nepodnikajících“. V takové situaci by totiž musela taková certifikovaná osoba například hlásit každou změnu trvalého bydliště, kterou by poté musel poskytovat hodnotící a certifikační subjekt ministerstvu s tím, že by musel relevantně upravovat také vydané certifikáty a ministerstvo by každou takovou změnu muselo upravovat a evidovat v informačním systému. Proto je zájem na tom, aby byl rozsah poskytovaných a evidovaných údajů o fyzických osobách „nepodnikajících“, které jsou držiteli certifikátu, co nejmenší.

K bodu 27

(K § 14 odst. 1)

Nově se rozšiřuje možnost uložení opatření k nápravě též pro nakládání s regulovanými látkami, nikoli pouze s F-plyny. Nakládání s regulovanými látkami je celkově předmětem striktnější regulace s ohledem na skutečnost, že se jedná o velmi škodlivé látky pro životní prostředí a případná špatná manipulace může mít značné dopady. Je proto třeba zavést možnost uložení opatření k nápravě i v případě nakládání s regulovanými látkami. Zároveň se jedná o možnost, jak v některých případech předejít, resp. postupovat alternativně, správnému trestání (zásada ultima ratio).

K bodům 28 až 34

(K § 15 a § 16 odst. 1 písm. a))

Nově zavedená skutková podstata přestupku a s ní spojená sankce postihuje situace, kdy je fyzickou osobou porušen zákaz používání jednorázových lahví uvedený v § 4a. Úpravy v odst. 1 písm. e) a f) reagují na zavedení nového systému certifikace a vydávání povolení, kdy tyto dva postupy od sebe musí být odděleny z důvodu odlišné závažnosti porušení daných povinností a s tím související výše sazby za přestupek.

K bodům 35 a 36

(K § 17 odst. 1)

Zavedení nového systému certifikace a vydávání povolení podle § 10, § 10a a § 10b, kdy tyto dva postupy od sebe byly odděleny, si vyžaduje úpravu v také v ustanoveních o přestupcích.

Současné znění pokrývalo pouze situace, kdy výkon činnosti osoba umožnila jiné osobě bez certifikátu, avšak na svém přístrojovém vybavení, nově ošetřuje též situace, kdy přenechá jiné osobě bez certifikátu výkon obecně (tedy i na odlišném přístrojovém vybavení). Jedná se o zpřesnění implementace čl. 10 odst. 11 nařízení 517/2014. Obdobně jako v případě přímo použitelných předpisů EU je třeba reagovat na situace, kdy by osoba přenechala výkon činnosti vázaný na certifikát nebo povolení osobě, která těmito nedisponuje. Obecně však není zákaz převedení výkonu činnosti vázán na povinnost mít platné povolení/být držitelem platného certifikátu.

K bodům 37 až 41

(K § 17 odst. 2, 3 a 4)

Nově zavedená skutková podstata přestupku a sankce postihuje porušení zákazu nakládání s jednorázovými lahvemi podle nového § 4a. Zároveň se skutková podstata přestupku podle odstavce 3 uvádí do souladu s novým zněním § 11 odst. 1 písm. a) až c).

K bodům 42 a 43

(K § 17a)

Doplňuje se skutková podstata přestupku za porušení nově upravené povinnosti v § 7 odst. 2 a s tím související ustanovení o sankcích.

K bodu 44

(K § 17b odst. 1)

Úprava formulace skutkové podstaty přestupku podle § 17b odst. 1 se upravuje tak, aby její znění korespondovalo s úpravou provedenou v § 4 odst. 3.

K bodům 45 až 51

(K § 17b odst. 2)

Úpravy navržené v § 17b odst. 2 odrážejí některé výše popsané změny týkající se činnosti hodnotícího a certifikačního subjektu navržené v § 8 a § 8a. Dále je vložena skutková podstata přestupku spočívající v porušení povinnosti v čl. 7 odst. 3 prováděcího nařízení 2015/2067, tedy vedení záznamů o průběhu certifikace. Doposud certifikaci provádělo MŽP, nebyl tedy důvod zavádět sankci, neboť se na postup v rámci správní činnosti vztahovala zákonná ustanovení, resp. povinnosti, uvedené ve správním řádu a interních předpisech a vedení spisové služby a archivační a skartační službě, nemohlo tedy dojít k situaci, že by MŽP neuchovávalo záznamy po dobu požadovanou prováděcím nařízením. Nyní však již je veřejný zájem na zavedení takové sankce, neboť je výkon této činnosti převeden na soukromé subjekty vykonávající státní správu.

K bodu 52

V § 17b odst. 3 je zrušena skutková podstata přestupku spočívajícího v nezasílání informací atestačními subjekty o osobách, které absolvovaly školení. Zrušení navazuje na zrušení dané povinnosti v zákoně.

K bodům 53 až 56

V odstavcích 4, 5 a 6 § 17 jsou provedeny legislativně technické úpravy odkazů na některá tímto návrhem měněná ustanovení.

K bodům 57 a 58

(K § 18a odst. 2)

Tři nově upravené skutkové podstaty přestupků se vztahují k článkům 14, 16 a 17 Nařízení 517/2014. Jedná se o porušení povinnosti požádat o registraci v rejstříku kvót za předpokladu, že daná osoba je osobou, pro kterou Nařízení 517/2014 předepisuje v článku 17 odst. 1 povinnou registraci (nové písmeno h)). Skutková podstata navržená pod písmenem i) reflektuje skutečnost, že za současného právního stavu lze sankcionovat pouze překročení přidělené kvóty, nikoli situaci, kdy osoba kvótu přidělenou nemá z důvodu nedodržení postupů uvedených v čl. 16 odst. 1, 2, 3 Nařízení 517/2014. Každé osobě, která uvádí F-plyny na vnitřní trh Unie je přidělena kvóta, kterou musí následně v daném roce dodržet. Proces přidělování kvóty je upraven přílohou VI Nařízení 517/2014. Kvóta se přiděluje podnikům, které mají stanoveny tzv. referenční hodnoty podle čl. 16 odst. 1, 3, tato je jim stanovena na základě oznámených údajů dle článku 6 Nařízení (ES) 842/2006 nebo článku 19 Nařízení 517/2014 a podnikům, které předložily prohlášení o záměru uvádět v následujícím období na vnitřní trh Unie podle čl. 16 odst. 2. V případě, že osoba uvádí na trh a neoznámila údaje dle čl. 6 Nařízení (ES) 842/2006 nebo článku 19 Nařízení 517/2014, nebo má záměr uvádět na trh a neučinila Komisi o této skutečnosti prohlášení, resp. započne v následujícím roce uvádět na trh F-plyny, porušuje taková osoba povinnosti plynoucí jí z přímo použitelného předpisu Evropské unie. Doposud však nebyla v zákoně 73/2012 Sb. uvedena sankce za porušení této povinnosti, tedy uvádět na trh pouze v případě, že má daná osoba přidělenou kvótu.

Skutková podstata uvedená v písm. j) postihuje porušení povinnosti zajistit započítání F-plynů obsažených v předem plněných zařízeních, resp. množství F-plynů, do systému kvót. Tato povinnost osobám plyne z čl. 14 odst. 1 Nařízení 517/2014, avšak doposud nebyla stanovena explicitní sankce za její porušení.

K bodu 59

V § 18c odst. 4 se v souladu se změnami provedenými v § 8 a § 8a doplňuje označení hodnotícího a certifikačního subjektu.

K bodu 60

(K § 19a)

Do zákona se navrhuje doplnit sankce provozování hasicích přístrojů a systémů požární ochrany obsahujících halony po termínu uvedeném v příloze č. VI v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1005/2009 a současně sankce za neukončení provozu těchto přístrojů a zařízení k tzv. konečnému datu uvedenému v příloze č. VI výše uvedeného Nařízení a současného nezajištění znovuzískání a regeneraci, recyklaci nebo zneškodnění halonů v nich obsažených. Samotná povinnost je uvedena v čl. 13 odst. 3 tohoto nařízení. Navržená maximální výše sankce zohledňuje skutečnost, že se jedná o skupinu regulovaných látek s nejvyšším potenciálem poškození ozonové vrstvy. Současně však nepatří nedodržení tohoto termínu do skupiny nejvíce rizikových porušení předpisů z hlediska možnosti úniků regulovaných látek do ovzduší.

K bodům 61 až 63

(K § 22)

Úpravy v kompetenčních ustanoveních upravujících činnost ministerstva navazují na změnu systému certifikace. Jedná se o zrušení vedení evidence osob, kterým bylo vydáno osvědčení

o školení (nově je namísto toho kompetence formulována jako spravování informačního systému certifikovaných osob) a o novou kompetenci vydávat, měnit a rušit vydaná povolení ministerstvem.

K bodu 64

(K § 23)

Při rekodifikaci přestupkového práva v roce 2017 bylo změnovým zákonem nově upraveno znění § 20, avšak tato úprava se nedopatřením nepromítla do odkazu na dané ustanovení v § 23. Přestupky, k jejichž projednání je příslušná Česká inspekce životního prostředí, jsou nyní uvedeny v § 20 odst. 1.

K bodu 65

(K § 24)

Do písm. a) byla doplněna pravomoc kontrolovat označování výrobků a zařízení, která obsahují nejen F-plyny, ale také regulované látky. Jedná se o nápravu zjevně disproporčního stavu, kdy nebylo možné kontrolovat označování výrobků a zařízení obsahující regulované látky, ale pouze ty s F-plyny (návaznost na § 14, kde je tato skutečnost napravitelna).

K bodům 66 a 67

(K Příloze zákona)

V bodu 2 Přílohy se odstraňuje písmeno g) bez náhrady. Pro vytvoření datové sestavy v souvislosti s poskytováním informací dle § 25 odst. 1 písm. c) zákona je využíváno datového skladu celní správy. Povaha látky se však v celním prohlášení nikdy neuváděla a povinnost jí do celního prohlášení uvádět není právními předpisy stanovena. Z tohoto důvodu není možné tento údaj předávat. Povaha látky je proto vyňata z výčtu údajů, které jsou předávány Ministerstvu životního prostředí celními orgány.

K čl. II – Přechodná ustanovení

K bodu 1

Přechodné ustanovení upravuje postavení a činnost hodnotících subjektů podle stávající právní úpravy tak, aby byla zajištěna činnost hodnotícího a certifikačního subjektu podle nové právní úpravy.

K bodu 2

Přechodné ustanovení reflektuje změnu formy některých certifikací podle dosavadní právní úpravy na povolení Ministerstva životního prostředí. Tam, kde byla forma změněna, se certifikáty již dříve vydané považují za povolení podle upraveného znění zákona.

K bodu 3

Přechodné ustanovení upravuje postup při dokončení řízení zahájených v době účinnosti předchozí právní úpravy a dosud neskončených.

K čl. III – Oznámení technického předpisu

Tímto předkladatel splňuje notifikační povinnost vůči Evropské komisi vycházející ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

K čl. IV – Účinnost

Nabytí účinnosti právní úpravy se navrhuje v souladu s ustanovením § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, k 1. červenci 2022.

V Praze dne 31. května 2021

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v.r.

Ministr životního prostředí:
Mgr. Richard Brabec v.r.